

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah.
Velja za vse leto \$6.00
Za pol leta \$3.00
Za New York celo leto... \$7.00
Za inozemstvo celo leto... \$7.00

GLAS NARODA

List slovenških delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily
in the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: 2876 CORTLANDT.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: 4687 CORTLANDT.

NO. 118. — ŠTEV. 118.

NEW YORK, SATURDAY, MAY 20, 1922. — SOBOTA, 20. MAJA, 1922.

VOLUME XXX. — LETNIK XXX.

PREDLOGI PREMOGARSKIH BARONOV

PREMOGARSKI BARONI V ANTRACITNIH POLJIH PREDLA
GAJO SKRČENJE DELAVSKIH PLAČ ZA EN MILJON DOLAR
JEV NA TEDEN, DA NA TA NAČIN "POMAGAJO OBČIN
TVU." — POVPREČNO SKRČENJE ZA 21 ODSTOTKOV.

New York, 19. maja. — Delodajalec v antracitnih premogovnikih se včeraj predložili United Mine Workers svoje podrobne zahteve glede skrčenja plač ter naprosili, naj delavci sprejemajo povprečno skrčenje plač za 21 odstotkov ali približno en miljon dolarjev na teden pri čemer bi bilo prizadetih 150,000 mož in dečkov, zaposlenih v tej panogi industrije.

V slučaju, da bo predlog sprejet, bo znala povprečna plača kontraktnega premogarja v bodoče sedem dolarjev na dan, v primeri \$8.25 tekmo preteklega leta. Dnevnii delaveci, zaposleni na površini, naj bi dobivali cene trdrega premoga ter lažje tekmujojo s proizvajaleci mehkega premoga.

— Kakršnokoli skrčenje bomo mogli dobiti, — je rekel, — ga bomo odali naprej na javnost. To se ne bo zgordilo raditega, ker smo človekoljubni, temveč ker posmenjujemo dober biznes.

V svojem predlogu kot so ga predložili premogarjem, ponavljajo delodajalec svoje prejšnje ugovorito, da bi devetnajst zahtev premogarjev dodalo \$170,000.000 k stroškom premoga, katere bi seveda moralna nositi javnost. Pravijo, da tega ni mogoče storiti, ne da bi se napravilo neprecenljivo škodo industriji ter onim, ki so zaposleni v njej.

Kako se bo glasil odgovor premogarjev ni še znano, a je jasno, da ne morejo sprejeti predloga kot je bil stavljen sedaj.

Danes popoldne ob treh bo razmišljal polni plačilni komitej o predlogu, še predno se bodo vršile razprave "z ljudimi doma". Na te razprave bo temelj komitej svoj odgovor, katerega bo dal delodajalemek tekom naslednjega tedna, ko se bo po desetih tednih razprav pričelo dejansko sestavljanje plačilne lestvice.

Nadaljni velik razvoj v stavarskem položaju je bil včeraj na strani mehkega premoga industrije, kajti glavni neuropski prosvajaleci mehkega premoga v deželi so pristali v predlog tajnika Hooverja, da se uveljavlja takozvanii "pooling" sistem za naročila in dobo ter s tem prepreči profittirov in spekulacijo. Soglasno tem dogovoru bodo Garfieldove cene iz leta 1917 od \$2.25 do \$2.75 pro tono ob rovu temelj za prodaje. V nekaterih okrajih so dosegli sedaj cene višino štirih dolarjev za tono ob rovu.

Zahteve antracitnih delodajalcev so priljeno predstavljale to, kar so pričakovali ljudje, da se bo zahtevalo od njih. Predložiti je sledila splošna razprava, tekom katere se je zastopnikom majnarjev zagotovilo, da niso zahteve konečne, temveč "gibčne" kot je rekel Warriner, načelniku zastopnikov delodajalev.

Po sestanku je rekel načelnik

Izlet v Jugoslavijo.

Kdor hoče potovati v Jugoslavijo, naj si izberi parnik "Paris". Iz New Yorka odpluje kot izletniški parnik za Jugoslavijo dne 14. junija. Jugoslovani bodo na razpolago kabine z dvema, štirimi ali kvednjem šestimi posteljnami. Vožnja preko morja je samo šest do sedem dni. Deseti dan ste že lahko v Ljubljani. Jugoslovenskim potnikom bo kompanija dala v Parizu brezplačen obed. Iz Pariza se bodo odpeljali s posebnim vlakom. S parnikom "Paris" odpotuje tudi vodja tiskarnice "Glas Naroda", Mr. Ludvik Benedik.

Velika ugodnost.

Z velikim brzoparnikom

B E R E N G A R I A

(52,000 ton),

ki odplije 30. maja, bo zastopnik Cunard proge spremjal potnike do Ljubljane. Za varnost prtilage bo vse preskrbljeno. Iz New Yorka do Ljubljane samo 9 dni. Cena iz New Yorka do Ljubljane \$110.00 in \$5.00 vojnega davka.

Frank Sakser State Bank.

(Advertisement)

POŽAR V BAYONNE.

Te dni je udarila strela v tank, v katerem se je nahajalo 1400 sovov olja. Nastal je grozen oganj, ki je uničil še dva nadaljnja tanka. Značilno je, da ni bil nikje poškodovan. Škoda cenijo na par stotisoč dolarjev.

KAKO GULIJO NEMCI AMERIKANCE

G. I. WESTHEIMER JE BIL ŽR TEV RESNIČNE TATVINE, A DRUGE AMERIKANCE SE ODERE NA MEH PRI CENAH. — KONZULAT JE IZDAL SVARI LA V TEM OZIRU. — VISOKE EKSPORTNE PRISTOJBINE.

Poroča Cyril Brown.

Berlin, Nemčija, 19. maja. — Neki Amerikanec je postal tukaj že deset mesecov v smrtni hiši v žrtve velike hotelske tatvine.

G. I. Westheimer, bankir iz New Yorka, ki je prišel iz Monakova, se je včeraj nastanil v enem glavnih hotelov Unter den Linden ter odšel zvečer v gledališče. Ko se je vrnil, je našel v svojih sobah vse razmetano in pokrađeno. Neznani vladom so mu odnesli vrčico, polno demantov, nadaljni nakit, zlatno uro ter bankovce, med katimi je bil tudi eden za sto angleških funtov.

Tatovi so bili specijalisti ter so brez dvoma že dolgo zasedovali Westheimerjeva. Vedeli so, kakšne vrednostne predmete da ima ter bili popolnoma informirani glede njegovih gibanj. V sobah so odrezali telefonke zice ter one zvonice. Delali so povsem mirno ter izbrali le najbolj vrednostne predmete, katere je lahko skriti in odnesli.

Stevilni Amerikanci so vsaki dan oropani v Nemčiji s pomočjo manj slikovitih, a nič manj uspešnih sredstev in ker val turistov narasci, se je batiti, da bo vzbudilo računanje trikratnih ali štirikratnih običajnih cen resno ogroženje med Amerikance.

Ne le narodna vlada, temveč tudi vlade posameznih nemških republik in občinske uprave študirajo, kako bi se dalo molzti Amerikance, katerim pravijo "die valuta-starke Amerikaner". Bavareci so že začasno rešili problem in v pruske mdržavne zbiru se bo vložilo predlogo, kakor hitro se bo sestal, soglasno s katero naj se računa inozemskim obiskovalcem v Prusiji takozvan posetni davki, katerega naj bi se določilo v zlatih markah ter kolektiralo v vrednosti kot je obstajala pred vojno. Na ta način se bo računalno obiskovalcem po en dolar na dan za privilegij, da smejo izdati v Prusiji svoje ostale dolarje.

Ob istem času pa se je tudi postrirlo kontrolo nad inozemci v Nemčiji in prav posebno v Berlinu. Amerikanci in drugi inozemci, ki ne izgledajo kot Nemci so izpostavljeni nevarnosti, da jih ustavi policija na cesti, v restavrantih in drugih javnih prostorih. Istotako preiskuje takozvana Fremden-Polizei hotelske sobe. Izgleda kot da hoče Nemčija ubiti turistovske gos, ki leži zlata jaja.

Berlin, Nemčija, 18. maja. — Policija nima nobenega sledu o morileh in požigalcih.

V ENEM TEDNU SO ZAPL NILI ZA \$1,000,000 ŽGANJA.

Washington, D. C., 19. maja. — Prohibicisci generalni agenti so tekom zadnjega tedna zaplenili devalev v Mali Aziji glede sistematičnega zasedovanja kristjanov od strani nacionalistov, ki ogrozila stališče pomožnih delavcev.

Številna ta poročila so bila zupno sporocena Ligai narodov ter se domneva, da bo treba odločne akcije od strani sil, da se zavaruje te delavce.

AMERIKA MORA

POMAGATI NEMČIJI "UPORNIM" MAJNARJEM

Tako je rekel nemški minister dr. Rathenau na zaključni seji genovske konference,

Pričakovati je, skorajne odločitve v procesu proti "upornim" premogarjem West Virginije.

Genova, Italija, 19. maja. — Zaključna seja genovske konference je bila danes zjutraj ob poldesetih poklicana k redu od predsednika konference, italijanskega ministrskega predsednika Facte.

Dr. Walter Rathenau, nemški minister za zunanjne zadeve, je rekel v svojem razpravljanju glede poročila ekonomiske komisije, da bo nemogeče novano zgraditi Ameriko brez pomoči in sodelovanja Združenih držav. Zaključil je z izjavo, da je Nemčija priporočila k zbljanju z nesrečno, trpečo Rusijo in da upa Nemčija, da bo postal od nje pričetelo delo temelj miru med iztokom in zapadom.

Mir je ono, kar zahteva svet, — je izjavil dr. Rathenau in njegov nagovor so sprejeti delavci, časniki in obiskovalci v viharnih odobravanjem.

Ruski minister za zunanjne zadeve, Čičerin, je vzbudil veliko presečenje, ko je rekel v svojem nagovoru, da je ruska delegacija nezadovoljna z ekonomskimi poročili, ker ni slednje v svojem političnem delu došlo obširno, da bi moglo biti koristno.

London, Anglija, 19. maja. — Na vprašanje v poslanski zbornici glede vprašanja nemške vojne odškodnine, predno bo vprizorila radjalno vojaško akcijo na nemškem ozemlju, je izjavil vladni voditelj Austin Chamberlain, da ni nobeno nadaljnjo tozadjevno zagotovilo potrebno.

Chamberlain je rekel, da bodo morali stopiti zavezniki skupaj na konferenco, če bi reparacijska komisija sporočila, da je Nemčija zaostala s plačevanjem, da se po

svetujejo, da je treba ukreniti v tem pogledu.

REŠEN SMRTI V

ZADNJEM HIPU

Zid, ki je bil obsojen na smrt, ker je ustrelil Italijana, rešen v zadnjem trenutku.

Ossining, N. J., 19. maja. — Julius Rosenwasser, ki se nahaja v dresu Amerikance, temeljni na ideji, da bi inozemci in prav posebno Amerikanci plačali nemško vojno odškodnino. To je ugotovilo ne le številnih Amerikancev, ki polnijo berlinski urad češke "Tribune" s svojimi protesti, pač pa so ga potrdili številni ameriški diplomatični in konzularni zastopniki, ki so pogosto informirali tozadjevno državno departmément v Washington ter prosili za odpomoč.

Danes se je pribilo na desko ameriškega generalnega konzulata v Berlinu svarilo na Amerikanec, v katerem se glasi naj Amerikanci ne kupujejo nikakih stvari v Nemčiji in sicer raditev.

Governer Miller je dovolil preložitev, da omogoči preiskanje dnevnega stanja na smrt obsojenega. Dr. Sherman je esporočil odvetniku Smitsku, ki je zagovarjal obsojenega, da mož ni duševno odgovoren. Zdravnik bo sedaj skupaj z Lunacy komisijo uvedel preiskavo, potem ko je komisija že eno uro poprej poslovil od svoje žene, otroka ter sestre. Preložitev je prišla tri ure pred časom, določenim za usmrtenje.

London, Anglija, 19. maja. — Na vprašanje v poslanski zbornici glede vprašanja nemške vojne odškodnine, predno bo vprizorila radjalno vojaško akcijo na nemškem ozemlju, je izjavil vladni voditelj Austin Chamberlain, da ni nobeno nadaljnjo tozadjevno zagotovilo potrebno.

Chamberlain je rekel, da bodo morali stopiti zavezniki skupaj na konferenco, če bi reparacijska komisija sporočila, da je Nemčija zaostala s plačevanjem, da se po

v tem pogledu.

DENARNA IZPLAČILA

V JUGOSLAVIJI, AVSTRIJI, ITALIJI in ZASEDENEM

OZEMLJU

se potom naše banke izvršujejo zanesljivo, hitro in po nizkih cenah.

Včeraj so bile naše cene sledče:

Jugoslavija:

Razposilja na zadnje pošte in izplačila "Jadranska banka" v Ljubljani, Zagrebu, Beogradu; Kranju, Celju, Mariboru, Dubrovniku, Splitu, Sarajevu ali drugod, kjer je pač za hitro izplačilo najugodnejše.

300 kron \$ 1.30

1,000 kron \$ 4.10

400 kron \$ 1.75

10,000 kron \$40.00

500 kron \$ 2.15

"GLAS NARODA"

(SLOVENIAN DAILY)

Owned and Published by
Slovene Publishing Company
(A Corporation)

FRANK SAKSER, President

LOUIS BENEDIK, Treasurer

Place of Business of the Corporation and Addresses of Above Officers
82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenčni nedelj in praznikov.

Za celo leto velja list za Ameriko	Za New York za celo leto	87.00
In Canada	za pol leta	65.00
Za pol leta	za inozemstvo za celo leto	83.00
Za četr leta	za pol leta	83.50

GLAS NARODA

(Voices of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Subscription Yearly \$6.00

Advertisements on Agreement.

Dopolni brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovci poslujejo na Money Order. Pri spremembah kraja narodnikov prosim, da ne namesti tudi prejšnjo bivališče naznamen, da hitreje najdemo naslovnika.

GLAS NARODA
82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2876

ZAVRATNA PROPAGANDA.

Newyorški World je zadnjo nedeljo priobčil v svoji ilustrirani prilogi članek, ki nosi naslov: — Črnagora — žrtev zmage!

Ta članek je spisal neki Arthur Benington, a je bil brez dvoma inspiriran ter plod propagande, katero vrše po celi svetu v prilog prejšnje črnogorske kraljevske družine ter neodvisnosti Čnegore.

Tozadneva propaganda ima svoj sedež v Italiji, kar je povsem umnevno, če pomislimo, da je italijanska kraljeva Črnogorka ter hči prejšnjega kralja Nikite in da bi bilo v največjem interesu Italije, če bi se odščipnilo od Jugoslavije Črnogoro ter jo napravilo zopet samostojno.

V takem slučaju bi bila seveda Črnagora slepo orodje v rokah zavratne italijanske diplomacije ter nož, zasajen direktno v telo mlade in komaj ustvarjene Jugoslavije.

Članek je pisan skrajno tendencijo ter mrgoli v njem zgodovinskih nepravilnosti in neokusnosti, ki ne mečejo ravno lepe luči na kulturo, katero so ustvarili Črnogore.

Tako se naprimer glasi, da so porazili Črnogoreci leta 1797 Napoleonovega generala Marmota, poznejšega ilirskega governanca v Ljubljani ter da so po končani bitki balinali z glavami francoskih častnikov. Nam se ne zdi, da bi bilo v tem kaj junaškega ali častnega.

Nadalje se glasi v članku, da je živel pokojni kralj Peter deset let v Cetinjah od miločine svojega tasta Nikite.

Celemu svetu pa je znano, da je bil Nikita eden najbolj brezvestnih vladarjev, kar jih je kdaj sedelo na prestolu, da niso bili varni pred njegovim pohlepom niti njegovi lastni podaniki in da je neprestano pumpal ruskega carja za denar in blago, kar je imelo za posledico, da so Črnogoreci rekeli: — Nas i Rusa ima stopetdeset milijuna.

Sedaj pa nastane vprašanje, kakšno stališče je zavzela prosvitljena svetovna javnost napram temu vprašanju in tej propagandi.

Newyorški list Times, eden najbolj uglednih ameriških listov, je priobčil 16. maja članek, v katerem pojava to propagando ter se zavzema za enotno Jugoslavijo, koje del predstavlja Črnagora.

Znan G. Gordon-Smith je postal par dni pozneje Timesu pismo, ki se glasi v dobesednem prevodu:

“Čestitam vam na uvodniku glede jadranskega vprašanja. Težko bi bilo podati bolj primerno ugotovilo glede tega problema. Vse, kar je treba sedaj za uravnavo tega vprašanja, vsaj v glavnih potezah, je lojalna izvedba rapaljske pogodbe. Italijanska vlada se je obvezala, da bo ta pogodba izvedena. Belgrajska vlada čaka vsled tega potrebljivo, dokler se tega ne bo storilo. Ni slepa vspriča domačih težkoč, s katerimi se mora boriti kabinet Faete ter ni storila ničesar, da poveča težke nalage tega kabineta.

“Ob istem času pa pričakuje recipročnega postopanja italijanske vlade, in vsak poskus, da se pomaga povzročiteljem nemirov v Črnigori, bi sprejela brez dvoma zgorjanjem. Domneva pa, da spoznavajo italijanski državniki, da ni mogla Črnagora nikdar vzdrževati same sebe in da nikdar ne bo mogla storiti tega. Pred vojno je pomagal prebivalstvu ruski car. Sedaj pa more obstojati le kot inkorporirana v večjo državo, ki bo zagotovila dejeli prosperitet. Le najhujši sovražniki bi mogli ob soditi ta pogumno in zanimivi narod na beden obstoj, ki bi bil posledica vsakega poskusa, da živi iz svojih lastnih virov.

“Na Hrvaskem je gibanje, kateremu načeluje Štefan Radič, v glavnem razredno gibanje, — ono kmeta proti mestnemu prebivalstvu. Čeprav ima precej pristašev, je njegov upliv omejen izključno na vasi. Radič je pristaš federirane vladne oblike, v kateri bi imela Hrvaska veliko mero avtonomije. Ta oblika vlade pa je bila zavrnjena v Skupščini po debati, ki je trajala več tednov.”

“To so pametne besede pametnega moža, katerim nam ni treba ničesar dodati.

Dopisi.

Cleveland-Newburgh, Ohio. Od tukaj se bolj poredkoma kaj slisi. Nekateri mislijo, da popolnoma spimo, a se zelo motijo. Smo tako zaposleni, da tudi spati nimamo časa. Od nedelje do nedelje skoraj vsak dan je na programu kaka vesela novica. Najprej je bil koncert društva "Zvon". Bil je uspešno obiskan, in tudi izvršen. Nato je bila vprizorjena igra "Rodoljub iz Amerike", ki jo je priredilo društvo sv. Ane. Vse se je vrnilo iz dvorane z nasmehom na ustih in pogovor je bil še drugi dan, da take igre še ni bilo v Newburghu.

Medtem je bilo že toliko porok, da vam jih ne morem beležiti. Moti me le to, ker nisem na vsake povabljen. Zdaj pa le počakajte vši ženini in neveste, sedaj bom pa imel priložnost, da bom tudi jaz vesel. Vsi tisti, ki niste bili še na nobeno ofet povabljeni in tudi tisti, ki ste bili, pridite 28. maja v Randall na Antonia Gorška farme. Tam bomo imeli priložnost se skupaj zabavati. Kakor nam je vsakikrat društvo "Zvon" posreglo, tako nam bo tudi sedaj. Přavijo, da take vibre še ni bilo kot se sedaj obeta. Kaj in kako da bo, naj se vsak sam pride prepričat.

Drugače je tukaj vse po starem. Delamo po deset ur, zlastišujo pa toliko kot smo pred nekaj meseci na osem ur. Delo se zelo težko dobi, radi tega ne svetujem nobenemu sem hediti, razen da imam kakoge prijatelja, da mu delo preskrbi.

Pozdrav! Newburžan.

Walsenburg, Colo.

Po tukajšnji in bližnjih naseljih se stavka nadaljuje in je skoraj sto procentov uspešna. Jih je sicer še nekaj, ki še hodijo v rove, pa to so večinoma Mehikani.

Nekateri premogarski baroni trdijo v svet, da njihovi rovi obratujejo, kar pa ni resnica. Roy Gordon so bili pričeli obravljati s stavkokazi. Delajo že cel teden, pa do danes niso potegnili ven še nobenega premoga. Najeteže so dobili iz Denverja. Najbrže ga znajo kopati za gospisko. Žal, da je med stavkokazi v Gordonu tudi nekaj Slovencev. Predsednik tamoznega društva dela noč in dan. Po mojem mnenju se bo društvo št. 299 v Walsenburgu kmalu začelo kosati z društvom v Somersetu. Tam dela predsednik, nje-

gov sin in njegov brat. Njegov svak pa vzdržuje boardinghouse za skebe. Hej, dragi B., zakaj ne zamahneš z loparji po njih, ker so vši člani tvojega društva? Rojaki, bodimo zvesti svoji uniji. Vztrajmo do konca.

Pozdrav! Stavkar.

S potovanja.

Vem, da so radovedni moji prijatelji in znanci, kako sem potoval in tudi Seofielda, Utah. Videli ste me na postaji, da sem bil precej podkajen in da se mi je držal več maček. Če človek malo piše prejšnjih dan, se mora boriti drugi dan z mačkom in kozlom, tako da je jo. Dospeli smo na imenitno postajo Colton. Ker je bil precej mrzlo tistega jutra, smo vse bežali čakalnicu in začeli kazati kremljepi umazani peči. Vožnje smo imeli potem lepo, samo trikrat smo se presledili na Coltona do New Yorka. Ke smo dospeli v New York, nas je že čakal na postaji zastopnik g. F. Sakserja, g. Zagari, katerega nam je uredil vse potrebitno, da smo se prepeljali v pisarno, kamor smo bili namenjeni. Misliši smo potovati na Trst s parnikom "President Wilson", pa bi se jih bolj priporočal, da naj gremo na parnik "Majestic", kateri je največji parnik na svetu, in tako smo naredili. Bom že sporočil, kako nas bo vozil ta imenitni parnik.

Mesto New York ni kaj posebne zame. Ne vem, kako to drugim ugaja. Res so visoke hiše in te je vse, kaj diči to mesto; ulice pa niso kaj lepe, so bolj starodavne sistema, niso tako lepe kot so tam na zapadu. Ako greš v spruhod od 10. do 3. popoldne, se sploh ne moreš sprehajati, ker je preveč ljudi v vozov. Samo eno mesto je ugajalo v New Yorku. Tam dol pri morski obali je kaj flegatno opazovati tiste lepe bareče, ki odhajajo in dohajajo v pristanišča. Kar se tiče oblike, nič kaj bolj počeni kot tam pri nas na zpadu, skoraj se upam dobiti ene stvari bolj počeni tam kot tukaj. Tudi z živeti tukaj nič razlike vse iste cene kot tam, če je ravno mesto ob morski obali. Torej ni tako kot si to predstavljame tam na zapadu.

Pozdravim vse štrajkarje v Seafeldu in jim želim dobro uspeha. Kličem še enkrat: Z Bogom in na svidenje! Mike Krstnik.

Iz Slovenije.

Iz mariborskega občinskega sveta.

Slovenijo ter je svoja društvena pravila v tem smislu izpremenila. Društvo lahko pristopijo odslej sledče: za gala-pogreb 12,000 K., prvi razred 8400, drugi razred 5250, tretji razred 4000, četrti razred 2000, peti razred 1600, šesti razred 1200 in sedmi razred 800 kron. Glasbeni Matieci se je dovolila podpora v znesku 3000 Din. študijski knjižnici za nabavo revij 2000, slovenskemu obrtenumu društvu v Mariboru pa predstavljeno 1000 Din za pokrajinsko obrtno razstavo. Izvozna tvrdka Predstavitev v Prilegjevem delninsku družbo je stavila občini ponudbo za najem mestne klavnic ter ponuja letno 1 miljon najemnine in se zaveže, da prodaja črevesno mast, pljučna, jetra itd. na mariborskem trgu 15 odstotkov pod dnevnino. Razen tega poveča mestno klavnicu na lastne stroške, če se obveže občina, da ji prepusti v najem za gotovo dobo let. Občinski svet je sklenil, da stopi s tvrdko v tozadneva pogajanja. Tvrda pa se mora tudi obvezati, da prenese občini po lastni ceni letno 1000 do 1500 komadov svinj, s katerimi bi se na domačem trgu lahko uspešno regulirale cene slanine in masti.

Nestreče in nezgodne. Marija Reven, posestnica iz Hodreške, se je hotelaogniti mimo prihajajočemu vozu, a je pri tem tako nesrečno padla, da si je zlomila desno roko. Alejziji Olup, dminarjevi ženi v Glini, se je pri pomivanju zapila v levo roko šivanka in je izginila v mesu. Anton Cvet, delavec v predilini v Tržiču, je padel po stopničah in si zlomil levo nogo.

Morilee Živko pomilosočen. Morilee Živko, ki je bil zaradi umora svoje žene trikrat pred mariborsko poroto in je bil v zadnjem porotnem zasedanju obsojen na smrt, se je proti smrtni obsoedi pritožil. Stol sedmorice v Zagrebu je smrtno kazen spremenil v 20letno težko ječo.

Draga nesreča s konji. Svoječasno smo poročali, da se posestnik Franec Wagnerju iz Ceršaka splašil v Mariboru konji in v diri podrla na tla dve ženski. Mariam Wollner (židovskega pokoljenja) je vložila proti Wagnerju tožbo in se je vrnila 8. aprila razprava. Zahtevala je nič manj kakor 90,000 krom odškodnine za bolečine. Prečitana zahteva je izvala splošno začudenje.

Bolniško in podporno društvo za Slovenijo. Trgovska bolnišča in podporno društvo v Ljubljani namerava svoje delovanje razširiti na vso Razprava je bila preložena.

Peter Zgaga

Težko je pisati o škandalih, na vseeno, naj bo.

Po prevratu so v Jugoslaviji precej trdo stopili Nemcem na peste. Posebno nemškim-bareonom, grofom in knezem, ki so bili v Avstriji v malih nebesih in so hoteli igrati v Jugoslaviji ulogo velikih bogov.

Belgrajska vlada jim posestevni zaplenila, pač jim je pa postavila jerobo, naj jih upravljajo. Vindišree je dobil za jerobo nekega Ristića iz Belgrade, Vlada mu je izrečeno naročila, naj mu gleda pod prste in naj ga tudi dregne včasih, če se ne bo dostojno obnašal. Ristić je bil pa kavajir. Še celo Vindišree je rekel, da je žnjim kavalirski postopal.

V Sloveniji je kraljev namestnik bivši ljubljanski župan Ivan Hribar. Ko se je začel kralj ženiti, je začel Hribar izlaziti petem nemškim aristokratom v Sloveniji. Da bi se jih bolj priprukil je spodil iz službe Ristića, če, da pretrudo postopa z Vindišrejem. In potem je šel k Vindišrejem ter ga prisilil, da mu pruda vilo na Bledu, da jo podari k potorčni dar rumensko-srbski kraljevski zvezni.

Nemeji nemškutarij v Jugoslaviji so pa tudi zadovoljni. V tujih vili bo stala poročna podeljna nemško-rumensko-jugoslovanska princeze.

Predlagano je bilo, naj se prekrsti velikanski parnik "Leviathan" in naj dobri ime "President Harding".

President Harding je ta predlog odločno zavrnil.

Možak je skromen in delekovi.

Več stvari tikajoče se uradni zadetek kar takor tudi denarne poljubljive na glavnega tajnika. Vse pritožbe naj se pošiljajo na predsedniško poročno odbor.

VALENTIN PIRČ, 519 Meadow Ave., Rockdale, Joliet, Ill.

PAULINE ERMINC, 639 — 3rd Street, La Salle, Ill.

JOSIP STERLIC, 404 E. Mesa Avenue, Pueblo, Colo.

ANTON CELARO 706 Market Street, Waukegan, Ill.

Jednotno uradno geslo: "Glas Naroda".

Vse stvari tikajoče se uradni zadetek kar takor tudi denarne poljubljive na glavnega tajnika. Vse pritožbe naj se pošiljajo na predsedniško poročno odbor.

MOHOR MLADIČ, 2603 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

FRANK SKRABEC, 4822 Washington Street, Denver, Colo.

Prečitajte vse zgodovino.

Prečitajte vse zgodovino.

Prečitajte vse zgodovino.

Dr Ivan Tavčar:

VISOŠKA KRONIKA.

1695.

(Nadaljevanje.)

Tudi nam je bilo prav, da ni bilo več vojne, Gospodje generali so hiteli, da nas odpravijo, ker se da, ko se ni smelo več krasti in rapati, soldat ni mogel več živeti. Dobili smo potrebne spise, da nas med potjo gospodske niso mogle zadrževati. Jezdeem, ki so plačali malo odškodnino, so se prepustili konji in še celo vojaška lipava z orozjem.

Lukež je še vedno ležal v lazaretu. Izročil sem mu nekaj denarja in mu naročil, da naj pride pozneje v Škofjo loko, kjer izve kje me je dobiti. S Schwarzkoblerjem pa sva se brez odloga odpravila na potovanje. Kupila sva si tovornega konja ter ga obložila z vojno blagajno in z drugo šaro, ki jo človek sam nositi ne more.

Od Dachau naprej je mrzolevo cest in po poti znanecv in kamerovali, ki so — ta na konju, oni peš — hiteli proti svojim domovom. Srečavali smo se s tpički, ki so prihajali od severa in od Iz-hoda. Ogorjali so naju v najrat bližnjih jezikih; ker pa nisva govorila ne spanskoga, ne francoskega, nisva dajala odgovorov. Veliko jih je gledalo na tovornega konjica, in čutila sva, da je v teh pogledih tičala nevojnost. Pesečno pešci so bili nadležni ter so podarjali, da dva človeka ne potrebujejo treh konj in bi tretje vsaj enega lehkog odstopila, tako da bi včasih tudi pošten pešec lehko zlezel v sedlo ter se oddelnil. Te pripombe so se druzile s temnimi pogledi, a sile delati si ni upal nihče, ker sva tičala v močnih kirasih ter sva takoj v rokah imela napete samokreske.

Nikomur nisva zaupala, a tudi nisva zaupala drug drugemu. — Tako, ko sva v Dachau sedla na konje, sta se nama pridružila dva hudiča. Eden je sedel k meni hrugi k Joštu. Že prve dni sva postajala zamišljena in prav malo sva govorila. Če sem pa pogledal po njegovem zamišljenu obrazu sem šutil takoj, da šepeta hudič Joštu na uho: — Čemu ti je treba deliti? Samokres imaš, bodala imaš, in samotnih mest je na vsemi cesti veliko; tudi jarkov je dosti, da vržeš truplo v katerega, v katerem ga do sodnjega dne niko nihče ne iztakne! — Če pa je Jošt Schwarzkobler opazoval mejo zamišljene oči, je tudi vedel, da hudič za mano ne molči in da polni tudi moja ušesa z napetimi samokresi, ostriimi bodali, samotnimi mesti in z jarki, kamor se lehko zakopljše ubit človek. Bila sva prebrisana kakor dve podlasci in vsak hip pripravljen, da bi enega ali drugega ne prečel strel iz samokresa ali pa sunek z dolgim, ostrim bodalom. V začetku sva potovala, če le mogoče, v družbi s kakim konjenikom, ki se je vračal s francoskega bojišča ali od drugod. Ponoči pa nisva nikdar ostajala na cesti; vselej sva si na večer poiskala selišče, da sva prenočila pod streho, da bi bili ljudje pri roki, če bi izkušnjava premotila mene ali pa Schwarzkoblerja, da bi posegl po orozju, kakor nama je šepetal hudič na uho.

Tako sva vlekla od dneva do dneva naprej. Mesta, katerim pravijo Ingolstadt, Regensburg, sva pustila za sabo. — Nekega dne je imel Jošt nesrečo, da je padel konj pod njim in da ni več vstal. Sebe sva slabo redila, a če slabše sva pasla sprehano žival, ker sva lažila po krajinah, katere sta se ravnikar pustošila general Turen in Wrangel, dva besna in vedno lačna volkova. Jošt je vzel sedlo, da ga vrgel proti; vrgel ga je na tovornega konjica, dasi je bil že itak preobložen. Odtedaj sem tičal en dan v sedlu jaz, drugi dan Jošt. Pa niti eden niti drubi bi bil privolil, da bi jezdil vodil konja s tovorem. Če požene jezdce, lehko brez napora vzame s sabo tudi tovor, ker žival že itak rada sledi živali. Zatorej je vselej vodil otvorjenega konjica tisti, ki je moral hoditi peš.

Približala sva se zopet Donazi in mislim, da sva se bližala tudi mestu Passau. Izprugovoril mi je Schwarzkobler, da je Eyrishouen tako blizu, da bi ga z me-

sta, kjer sva obstala, že skoraj zadela krogla, če bi se zastrelila iz topa. Vprašal je, hočeva li tu deliti ali doli v yasi. Brez obotavljanja sem odgovoril: Tu! Tako ne spamerem nisem bil, da bi dovolil delitev v hiši, kjer bi me imeli Schwarzkobler in njegov v rokah. — Dobro, — reče Schwarzkobler, — tu se cepi cesta; na levo teče do Eyrishouna, na desno pa poleg njih že škandinavski Moeller češki Mlinar, itd.

Pisatelj razlagajo izvir nekolikih, kako znamen ameriških imen, sao le navidezno angleškega pravzaprav pa drugega izvira. Tako so newyor. Herkimer potomec po Hercheimer pennsylvanijski Lanes pa Lehs. Edgar Allan Poe, slavni ameriški pesnik, je bil član družine, zdravljaj naseljene v zapadnem Marylandu, katere predsed je bil neki Poh ali Pfau iz Palatina (Rheinpfalz). General Pershing je potomec nekega Alzajanea imenom Pfoersching. Klein je postal Cline, Huber — Hoover, Schwab — Stove in Furth Ford. Marsikateri pennsylvanijski "Carpenter" — torej angleško ime, ki je v angleščino presež v francosčino, v francosčino iz latinsčine, a vlatinsčino iz starodavnega keltskega jezika — ni niti angleš, niti Francoz, niti Latine, niti Kelt, ampak po izviru nemški "Zimmermann". Dostikrat se dogaja, da le nekateri člani istega rodu sprememijo svoje ime, dočim drugi pridržujejo staro obliko. Tako imamo v Pennsylvaniiji družne "Carpenter" in "Zimmermann", ki so si v sorodstvu. Amerikanec se niso mogli mnitudi božanski ruski glasbi, dovršenosti peveci v popolnosti predvajanja. Posebno se je odlikovala priznana pevka Nina Koše, ki je že takoj v prvem dejanju zadivila vse načoče. Vreden drugi je bil Jakob Lukin kot Grisanov. Nikolaj Karlaš je prikazal Sobakina z leta 18. stoletja in naselil v Mohawk Valley; danes se njegovi potomeci imenujejo Leroy, Lawraway in Kink.

Samo trenotek je še sedel in me čudno gledal, nato pa je padel na hrbet in obležal. Ustne je premikal, in zadnje njegove besede, ki jih je stokoma ječjal, so bile: — Pridem po te! — Nato je umrl.

Prav nič me ni bilo groza stranega dejanja. — Pridem po te! — sen se šalil. — Če prej ne, vsaj na sodnji dan popoldne! — Če bi ga jaz ne bil, bi bila pa on mene! Taka je pač navada v vojni!

Dalje prihodnjič.

Z Promocija.
Vladni koncipist pri okrajnem glavarstvu v Krškem Josip Tomšič je bil na zagrebski univerzi promoviran za doktorja prava.

Ameriška imena.

New York (Jugoslavenski Oddelek F. L. I. S.) Sloviti ameriški pisatelj H. L. Mencken je 1. 1919. izdal knjigo pod naslovom "The American Language", ki je vzbudilo nemalo zanimanje. Nedavno je Mr. Mencken izdal novo popravljeno izdajo te knjige. V isti pisatelj popisuje razvoj angleščine v Združenih Državah in prihaja do zaključka da bo angleška panoga angleškega jezika postala sčasoma popularni svetovni jezik. Jako zonimivo pisatelj popisuje, kako jezik priseljencev vpliva na ameriško angleščino in ista na materinsčino priseljencev samih.

Eden izmed najbolj zanimivih poglavij je cno ki razpravlja o družinskih imenih v Ameriki. Bržkone nič ne odseva tako jasno pravece sestave ameriškega naroda kot proučevanja ameriških prednikov. Iz seznama članov 66. Kongresa Mr. Mencken jelje za vselej sledi imena: Babka, Bacharach, Bear, Chindblom, Crago, Dupre, Esch, Foch, Goldfogel, Goodykoontz, Hernandez, Hoch, Judl, Kahn, Keller, Kiess, Kleczka, Knutson, Lazaro, Larsen, Lehbach, Rodenberg, Romjue, Siegel, Steenerson, Volk, Volstead, Voigt in Zihlman. Nič angleškega nt v teh imenih. Pisatelj nujno se zahava s prelistanjem knjige — "Who's Who in America" (Kdo je kaj v Ameriki), v kateri knjigi so navedene vse odlične osebe, živeče v Združenih Državah. In da ostanemo le pri črki "A", najdemo sledi imena: odlični Amerikanec v neangleškim imenom: Aasgaard, Abbe, Abt, Ackerman, Adler, Agassiz, Agee, Alaire, Alsber, Alschuler, Althoff, Althouse, Ament, Amstutz, Amweg, Andrus, Angellotti, Anschultz, Anspacher, Anstadt, Ann, Arndt, Auer, Auerbach, Adlt in Auman.

"Skoraj vsi drugi seznamo Amerikanec", pravi pisatelj, "bodo pokazali imena iste vrste. Saj že vsaka telefonska knjiga nudi polno dokazov, da vključi nadaljnji politični in kulturnih pretežnosti izvirnega angleškega plemena ameriški narod je do dobra prenehbil biti pristno angleški ali celo pretežno angleški po krv. Kri,

lo iz ruskega Ivanov Miller je razmerom najbolj običajnih imenih. Ali v Bostonu je na tridesetem mestu, v New Yorku na tretjem, v Baltimoru na četrtem in v Philadelphia celo na drugem mestu. Pisatelj navaja, da so v tem zadnjem mestu k temu imenu večinoma prispevali Mulleri, v Chicagu pa poleg njih že škandinavski Moeller češki Mlinar, itd.

Pisatelj razlagajo izvir nekolikih, kako znamen ameriških imen, sao le navidezno angleškega pravzaprav pa drugega izvira. Tako so newyor. Herkimer potomec po Hercheimer pennsylvanijski Lanes pa Lehs. Edgar Allan Poe, slavni ameriški pesnik, je bil član družine, zdravljaj naseljene v zapadnem Marylandu, katere predsed je bil neki Poh ali Pfau iz Palatina (Rheinpfalz). General Pershing je potomec nekega Alzajanea imenom Pfoersching. Klein je postal Cline, Huber — Hoover, Schwab — Stove in Furth Ford. Marsikateri pennsylvanijski "Carpenter" — torej angleško ime, ki je v angleščino presež v francosčino, v francosčino iz latinsčine, a vlatinsčino iz starodavnega keltskega jezika — ni niti angleš, niti Francoz, niti Latine, niti Kelt, ampak po izviru nemški "Zimmermann". Dostikrat se dogaja, da le nekateri člani istega rodu sprememijo svoje ime, dočim drugi pridržujejo staro obliko. Tako imamo v Pennsylvaniiji družne "Carpenter" in "Zimmermann", ki so si v sorodstvu. Amerikanec se niso mogli mnitudi božanski ruski glasbi, dovršenosti peveci v popolnosti predvajanja. Posebno se je odlikovala priznana pevka Nina Koše, ki je že takoj v prvem dejanju zadivila vse načoče. Vreden drugi je bil Jakob Lukin kot Grisanov. Nikolaj Karlaš je prikazal Sobakina z leta 18. stoletja in naselil v Mohawk Valley; danes se njegovi potomeci imenujejo Leroy, Lawraway in Kink.

Samo trenotek je še sedel in me čudno gledal, nato pa je padel na hrbet in obležal. Ustne je premikal, in zadnje njegove besede, ki jih je stokoma ječjal, so bile: — Pridem po te! — Nato je umrl.

Prav nič me ni bilo groza stranega dejanja. — Pridem po te! — sen se šalil. — Če prej ne, vsaj na sodnji dan popoldne! — Če bi ga jaz ne bil, bi bila pa on mene! Taka je pač navada v vojni!

Dalje prihodnjič.

Zadružništvo na Češkem.

Oče češkega zadružništva je zdravnik Kampelik. Po nemškem in angleškem vzoru je pricel v sedmdesetih letih snovati češke zadruge ter dosegel popoln uspeh. Sedaj imajo češke zadruge samo v hranilnih vlogah zbran kapital v znesku 750 milijonov češkoslovaških krov. Celotna češka zadružna organizacija je precej komplikirana ter se deli na sedem oddelkov. Vsi ti oddelki so udrženi v osrednji zvezni kmetijski zadruži, ki stoji samo na Češkem 1103 zadruži. V vsej češkoslovaški republiki pa je bilo leta 1920. 10,633 zadruž in okoli 400.000 članov, kar predstavlja preko dva milijona kmetskega prebivalstva. Večinazadruž je kreditnih, katerim sledi konsumne in produktivne. V zadnjem času se snujejo posebno zadružne elektrarne. Češko zadružništvo je dandas zelo močno in ima kapitala že preko svojih potreb.

Tudi Slovenci naj bi skrbeli za svoje zadružništvo!

Glasba.

Te dni je predstavljala Ruska opera v New Amsterdamu. Operna družba v New Amsterdamu gledališču v New Yorku krasno opero "Carjeva nevesta". Amerikanec se niso mogli mnitudi božanski ruski glasbi, dovršenosti peveci v popolnosti predvajanja. Posebno se je odlikovala priznana pevka Nina Koše, ki je že takoj v prvem dejanju zadivila vse načoče. Vreden drugi je bil Jakob Lukin kot Grisanov. Nikolaj Karlaš je prikazal Sobakina z leta 18. stoletja in naselil v Mohawk Valley; danes se njegovi potomeci imenujejo Leroy, Lawraway in Kink.

Se pranžimivih imenskih sprememb: — Grk Triantafyllopoulos (kar pomenja: roža) dostikrat postane Rose, Giannopoulos postane Johnson in Demetriares. Jameson Poljak Wilkiewicz je že postal Wilson, škandinavski Knutson se je spremenal v Newton, češki Kováč v ruski Kuznječov sta postala večkrat: Smith, Pokojni James E. March, republikanski političar v New Yorku, je bil izvirno Antonio Maggio. Paul Kelly, vodja od Longshoremen in Union, je slišal poprej na ime Paolo Vaccarelli. Neki Alessandro Smiraglia je postal Sandy Smash, Francesco Napoli je prekrstil v Frank Knapp in Luigi Zappariello v Louis Smith.

Mr. Mencken navaja razloge za taketo prekrstitev. Marsikatera tuja imena nudijo Amerikanecu velike težkoče gledi izgovarjave; novodošlec, ki se naveliča včnega kriega izgovarjanja svojega imena, nazadnje opusti nekatero črko, ali ga celo popoloma spremeni.

Tudi Slovenci se prekrščajo. Že načini so Shoemakerji, Čneti so Blački. Podlesniki so Underwoodi itd.

SLOVENCI V BROOKLYNU, NEW YORK!

V nedeljo 21. maja v dvoranji Trojice na Moutrose Ave. med Manhattan in Graham Ave. ob 5. popoldne na svetovanje!

P. Kornelij.

Češki narodni socialisti proti Hlinki.

"Češke Slovo" piše, da ima Hlinka s svojo akcijo še nanj izgleda na uspeh nego ga je imel s svoječasno ekstraturo v Pariz. — Notranje-politični spori izgubijo važnost realne tao in mninu v kombinacijah realne mednarodne politike. Ko so se slovaški klerikale pripravljali peljati in inozemstvo so imeli relativno lahek povratak. Takrat so bili v intimni zvezi s češkimi klerikale in monsignor Šramek jim je olajšal kesanje. Toda sedaj ni nobenega upanja na pomoč s te strani. Ako že obstoji slovaško vprašanje, je to le vprašanje uprave. Nespretni madžarski poskuši, da bi vstvarili v resnici "slovaško vprašanje", ne smejo motiti ne doma in ne v inozemstvu.

POZDRAVI IN PROTIV.

Slavno Slovensko Samostojno Društvo: Ker se nisva mogla posloviti od vseh članov goriomjenega društva, kateremu pripada vse tisto, kar je v tem času v Trstu in v Zadruži. Dr. Koller je najstarejši slovenški zdravnik specijalist v Pittsburghu, ki ima 24-letno prakso v zdravljaju vseh moških bolezni.

Zastrujenje kri- zdravju s glasom je izumel dr. prof. možolj ali mehurček, ki je v Trstu telesu, grlu, izpadajočim las, kosteh, pridite na izčistiti in obnoviti.

Hyrosolo ali vodno klio ozdravljiv v 36. urah in sicer brez operacije.

Bolezni mehurček, ki povzročajo bolečine v krízu in hrbitu in včasih tudi pri puščanju vode, ozdravljajo z gotovostjo.

Revmatizem, trganje, bolečine, otekine, srečnice, skrofni in druge bolezni, ki nastanejo v sledi z ozdravljajočim.

Nekateri drugi zdravnik rabi tolmač, da vam razumejo. Jaz znam že iz starega kraja, zato vam lažje ozdravljam, ker vas razumen slovenski.

Ob nedeljah od 9. do 2. Uradne ure: ob delavnikih od 9. do 5.

ADVERTISEMENTS.

SEVEROVA ZDRAVILA VZDRUŽUJEJO ZDRAVJE V DRUŽINAH.

*Sukne
Mrtve lase*
moželje preprečiti in dobiti lastno
fisio mehkočinljivost in lepočin,
katero si vsakdo želi ako
nadenite

SEVERA'S HAIR POMADE

Izvršna, pripravljena za nego las,
idealna, zdravilna, in čista.
CENA 25c
Vprašajte v lekarjih.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

Brooklyn, posebno pa moje lice in
svaka Petra ter njegovo družino.
Z Bogom, in na veselo svetovanje
v Jugoslaviji! — Frank in
Margareta Lutersek.

ADVERTISEMENTS.

Zastopniki

Zastopniki "Glas Naroda" kateri so pooblaščeni pobirati naročino za devnik "Glas Naroda".

nakar zastopnik izha potrd

Požigalec.

FRANCOŠKI DETEKTIVSKI ROMAN.

Spisal Emile Gaboriau.

Za "Glas Naroda" prevel G. P.

118

(Nadaljevanje.)

Sedaj lahko govorimo, — je rekel Trumence, — tako se mi dopade. Jaz nisem mislil sam na beg. Precej dobro se mi je godilo v ječi in zima prihaja. Niti enega centa nisem imel ter vedel, da se mi bo slabše godilo, če me zopet ujemajo. Gospod Žak de Boaskoran pa je hotel preživeti eno noč izven ječe.

Pazite, kar govorite, — je rekel gospod Galpin strogo. — Vi se ne morete igrat s postavo ter ostati nekaznovan.

Naj na mestu umrjem, če ne govorim resniece, — je vzliknil Trumence. — Gospod Žak je preživel celo noč izven ječe.

Sodnik se je ztrel.

— Kakšna povest je to, — je rekel.

Jaz imam svoje dokaze, — je odvrnil Trumence hladno, — in čuli jih koste. Ker je hotel iti za eno noč ven, je prišel gospod Žak k meni in dogovorila sva se, da bom za gotov denar, katerega mi je odštel, napravil luknjo v židu in da bom z njim pobegnil, dočim se bo on vrnil v ječo po zavrnjenem opravku.

In ječar?

Trumence je bil preveč pameten, da bi bil brez potrebe izdal Blanžano. Ali nisem bil jaz takoreč podječar? Ali nisem dobil od vas samega naročilo, naj pazim na gospoda Žaka? Ali nisem jaz odpiral in zapiral njegovih vrat ter ga vodil v sprejemnico?

To je bilo vse res.

— Nadaljujte, — je rekel Galpin s strogim glasom.

Dobro, — je nadaljeval Trumence, — vse se je zgodilo kot domenjeno. Nekega večera, ob devetih, sem napravil luknjo v židu in gospod Žak in jaz sva bila takoj znaj. Tam mi je izročil šop bankovev ter mi rekel, naj bežim, dočim pojde on po svojih opravkih. Že takrat sem mislil, da je nedolžen, čeprav bi v onem času ne šel zanj skozi cenzur. Rekel sem si, da se mogče nörčuje iz mene in da ne bo tak bedak ter se vrnil v ječo, kakor hitro bo enkrat na prostem. To me je napravilo radovednega in sklenil sem slediti mu ter videti, kaj bo storil.

Gospoda Dobižon in Galpin ki sta bila vajena vsled svoje profesijske prikrivnosti svoja čustva, sta se komaj zadrževala, a Mešinet, ki je vedel vnaprej vse, kar bo prišlo, se je smejal v pest.

Bal se je, da ga bo kdo spoznal, — je nadaljeval Trumence, — ter se vsled tega hitro napotil po najbolj stranskih ulicah. Na srečo imam dobre noge, kajti drugega bi mu ne mogel stediti. Ko je dospel do otrek eeste, je pozvonil pri nekih velikih vratih.

Pri hiši grofa Kladijeza.

Sedaj vem, če je bila to, a takrat nisem vedel. Potonil je in prišla je neka služkinja, ki je odprla. Govoril je z njo in ona ga je takoj odvedla noter in sicer s tako naglicio da je pozabila zapreti vrata za seboj.

Dobižon ga je prekinil s krenjno.

— Počakajte, — je rekel.

Vzel je list papirja, pozvonil ter rekel služabniku, ki je prisel noter:

— Odnesite to, a hitro.

Nato je nadaljeval Trumence:

Tam sem stal sred ceste ter nisem vedel, kaj naj storim. Najboljše bi bilo, če bi izginil, a ona napol odprta vrat so me miskala. Rekel sem si: — Če greš tja noter in če te zasačijo bodo gotovo mislili, da si prišel krat in plačati boš moral za to. To je bilo res, a skrušjava je bila prevelika zame. Šel sem in stai sred vrtu. Bilo je temne, a nakonec vrtu so bila v pritličju hiše razsvetljena tri okna. Šel sem naprej ter prišel do drevesa, ki stoji komaj dva koraka proč od okna. Pogledal sem in koga sem videl? Gospoda Žaka. Okna niso imela nikakih zastorov in raditega sem vse dobro videl. Obraz gospoda Žaka je bil strašen. Vpraševal sem se, na kajčaka, kajti stal je za vratimi kot človek, ki ima že namene. To me je vznemirjalo. V naslednjem trenutku je vstopila neka ženska. Gospod Žak je takoj zaprl vrata za njo. Ženska se je obrnila, ga zapažala skrušila pobegniti ter pri tem močno zakričala. Ta ženska je bila grofica Kladijez.

Prenehal je, da vidi, kakšen učinek bodo napravile te besede. Mešinet pa je bil tako nestrpen, da je pozabil na resnični značaj svoje službe ter rekel:

— Le naprej, le naprej.

Eno izmed oken je bilo napol odprto, — je nadaljeval Trumence, — in radi tega sem lahko slišal vse, prav kot sem videl. Sključil sem se ter stopil bliže, da ne izgubim nobene besede. Bilo je strašno. Ob prvi besedi sem razumel vse, Gospod Žak in grofica Kladijez sta bila ljubček in ljubica.

— To je blaznost, — je vzliknil Galpin.

Rečem vam, da sem bil presenečen. Grofica Kladijez, — tako počna ženska! Jaz pa imam dobra učesa. Gospod Žak jo je spomnil na noč zločina, kako sta bila skupaj par minut pred izbruhom požara, kot sta se dogovorila par dni naprej, da se bosta sestala v bližini Valpinsona. Na tem sestanku sta tudi sežgala svoja ljubinska pisma in pri tem si je gospod Žak pomazal roki.

— Ali ste res slišali to? — je vprašal Dobižon.

— Prav kot siščim sedaj vas.

— Zapišite to, Mešinet, — je rekel Dobižon, — zapišite skrbno. Pisarju ni bilo treba dosti prigovarjati, da je storil to.

Najbolj pa me je presenetilo, — je nadaljeval Trumence, — da je smatrala grofico gospoda Žaka krivim. — dočim je imel ono na sumu. Drug drugega sta dolžila zločina. Oma je rekla: — Ti si skušal vzeti življenje mojemu možu, ker si se ga bal.

On pa je rekel:

— Ti si ga hotela umoriti, da boš prosta in da preprečiš mojo poroko.

Gospod Galpin je omahnil v stol. Zajecal je:

— Ali je kdo še kedaj čul kaj takegaj?

Pojasnila pa sta celo stvar ter konečno dognala, da sta oba nedolžna. Nato pa je gospod Žak prosil grofico, naj ga reši. Ona pa je odgovorila, da ga gotovo ne bo rešila na straške svojega dobrega imena ter mu omogočila poročiti se z gospodično Dionizijzo, kakor hitro bi bil prost. Nato je rekел on: — Dobro, potem moram vse povedati. — Oma pa je odvrnila: — Ne bodo ti vрeli. Zanikal bom vse in ti nima nobenega dokaza. — V svojem obupu je bil britko očital ter ji rekel, da ga ni nikdar v resnici ljubila. Nato pa je ona prisegla, da ga ljubi bolj kot kedaj in da je pripravljena pustiti vse ter pobegniti z njim v kako tujo deželo. Rotila ga je, naj pobeg-

ne, z glasom, ki je ganil moje sreco, z besedami kot jih nisem čul še nikdar poprej v svojem življenju in s pogledi, ki so prodirali v dušo. Kakšna ženska! Nisem si mogel misliti, da bi se ustavljal. Kljub temu pa je je ustavljal tr vzliknil ves besen: — Rajše na galere — Ona pa se je zaničljivo nasmehnila ter rekla:

— Dobro, potem pa pojdeš na galere.

Čeprav je navajal Trumence številne posameznosti, je bilo vendar jasno, da zadržuje gotovo stvari.

Kljub temu pa ga ni prekinil gospod Dobižon, da bi ne strgal niti povesti.

(Dalje prihodnjič.)

Za smeh in kratek čas.

Na policiji.

Dva potepuha prve vrste so pripeljali na policijo.

— Kje stanujete vi? — vprašajo prvega.

Gost: — Fej, kako pivo! Nataša! Kako dolgo pa je že nastavljeno pivo?!

Nataša: — Res ne vem, gospod. Sem šele širinjamst dni tu.

Sijajen odgovor.

Pijanec: — Vi, čnje, ali je to solnce ali luna?

Neznanec: — Oprostite, gospod, ne vem, sem tuječ.

Iz sole.

Učitelj: — Vozniki prevozi s svojim konjem na uro osem kilometrov. Tri kilometre pred njim pa se nahaja drug voznik, ki vozi le po sedem kilometrov na uro. Kje prideva skupaj?

Učenec: — V priki krmi ob ecisti, gospod učitelj!

Prijazen zet.

Tone, pojdi na postajo ter počakaj na mojo taščo, ki se pripeče v te večernim vlakom! Za trud dobiš krono!

Odvetnik: — Seveda! Saj sem vendar dokazal vašo nedolžnost.

Tat: — Sedaj, gospod odvetnik, pa mi se povejte, ali smem nositi ukrašeno suknjo?

Tudi izgovor.

Zena: — Oj, ti grdi dedec! Že zopet ležes iz gostilne!

Mož: — Ljuba moja! Vedno vendar ne morem ostati v gostilni!

Zenitna ponudba.

V nekem časopisu je bila tažezena ponudba:

— Porokal! Mlada vdova, blončinka, s 60.000 dinarji premoženja in z dvema otrokom, poznevec, se želi poročiti.

Zdrava kokoš.

Gost: — Natašar! Ta kokoš pa je moral biti silno stara, ker je njen meso tako trdo.

Nataša: — Morda imate prav. To pa pomeni, da je bila silno zdrava, ker drugače ne bi dočakala tako visoke starosti.

Dobro blago.

Prodajalec je krčkal na sejmu: — Možje in žene! Te nogavice so tako trdne, da bodo držale večno.

Mati: — Kar reci mi, naj te vzame. Če ste kupili nogavice enkrat pri

... pa ho skoraj imel pekel.

ADVERTISEMENTS.

Frank Sakser State Bank

82 Cortlandt Street, New York

GENERALNO ZASTOPSTVO

JADRANSKE BANKE

in vse njenih podružnic.

JUGOSLAVIA

Beograd, Celje, Cavtat, Dubrovnik, Ercagovina, Jelsa, Kerkula, Kotar, Kranj, Ljubljana, Maribor, Metkovč, Sarajevo, Split, Šibenik, Zagreb.

ITALIJA

Trst, Opatija, Zadar.

NEMŠKA AVSTRIJA

Dunaj.

IZVRŠUJEMO hitro in poceni denarna izplačila v Jugoslaviji, Italiji, in Nemški Avstriji ter izplačamo češko v krosh, hrak in delarjih, plačljive na vlogadi pri Jadranski banki in vse njenih podružnicah.

PRODAJALCIHIM prebrdne in zelenilne vozne listke na vse kraje in za vse črte. (Vidi zgornj kretanje parzakov.) Kadar ste ne potem v stare dozovline in se nahajate v New Yorku, se Vam bo izplačalo, ako se zglaste glede vrednine Vaših denarnih zadev pri ravnateljstvu naše banke v prvem nadstropju brez ozira na to, da kupite prebrdne listke pri nas ali sta ga morda kupili drugje. Zajamčeni so nam pri Jadranski banki izvadeno ugodni pogaji, ki bodo vboležili koristi za vse one, ki se te ali se bodo podnevali naši banki.

Frank Sakser State Bank

DR. LORENZ

642 Penn Ave., PITTSBURGH, PA.

EDINI SLOVENČKO GOVOREČI ZDRAVNIK

Moja strošek je zdravljenje skutala in kroničnih bolezni. Jaz sam že zdravim nad 23 let ter imam skutala v vseh bolezni in ker znam slovenčko, zato vas morem popolnoma razumeti in ospazati vaše bolezni, da vas zdravim v vremenu moč in zdravje. Češko 23 let nem pridebit posebno skutalo pri zdravljenju moških bolezni. Zato se morem popolnoma zanesiti na mene, moja skrte pa je, da vas popolnoma zdravim. Na edališču, ampak pridečim. Jaz zdravim začrpilno kri, masujev in levo na telesu, bolezni v grlu. Izpadajo le, zato zdravim, starane; ostebjevam, živimo in boljši v mahu-judicam, jetrah, zelodcu, rmenico rozmazujem, katar, zlate žile, nuduha itd. Uredna ure: v ponedeljek: medno in petek od 9. do popoldne do 5. popoldne; v torčki, četrtek in sobota od 9. do popoldne do 3. sicer; v nedeljah in praznikih od 10. do popoldne do 2. popoldne.

KRETANJE PARNIKOV

Kedaj približno odplujejo iz New Yorka.

SEYDLITZ	24. maja	— Bremen	ANTONIA	1. julija	— Bremen
MINNEKAHDA	24. maja	— Hamburg	AQUITANIA	1. julija	— Cherbourg
PARIS	24. maja	— Havre	SEYDLITZ	5. julija	— Genoa
SAXONIA	25. maja	— Hamburg	PARIS	5. julija	— Havre
LAFAVETTE	20. maja	— Havre	ROCHAMBEAU	6. julija	— Hamburg
MANCHURIA	24. maja	— Hamburg	FINLAND	1. julija	— Cherbourg
LA TOURAINE	25. maja	— Havre	MANCHURIA	5. julija	— Hamburg
ORDUNA	27. maja	— Cherbourg	MAJESTIC	6. julija	— Hamburg
ANTONIA	27. maja	— Cherbourg	ORDUNA	8. julija	— Cherbourg